

BØGER

TOSOMHED.

Skønlitterære skiftehold og digterduoer. Flere forfattere arbejder kollaborativt.

4

HALSRET.

Stina Jackson og Jo Nesbøs nordlige krimifortællinger er virtuost ubehagelige.

13

ARV.

Oversætter Judyta Preis og forfatter Janina Katz om sproget, der blev deres. Essay og anmeldelse.

8

BESINDIGHED ■ Hvordan blev ligeret til særret, og ligeværd til bedreværd? Den britiske debattør Douglas Murrays nye bog er provokerende intelligent pensum i *woke*-kulturens tidsalder.

Sværmintelligensens atomisering

KATJA KVAALE

Douglas Murray: *Hordernes hærgen. Køn, race, identitet.*
Oversat af Lars Christiansen. Med forord af Marianne Stidsen.
375 sider. 299,95 kr. Forlaget Ellekær.

Douglas Murray koldstarter *The Madness of Crowds – Gender, Race and Identity* (2019) med en erklæring: »Vi lever i en tid, hvor minoritetsgrupper bliver mere og mere vanvittige. Både offentligt og privat, online og offline opfører folk sig mere og mere irrationelt, febrilsk, flokdyrsagtigt og simpelthen ubehageligt.« Bogen, der nu er oversat til

(vældig godt) dansk, er skrevet med en uimodståelig blanding af højtktan intelligens og frækhed, som dybere nede er propelleret af et helhjertet ønske om, at alle vil besinde sig og bekende sig til fornuft, samtale og sammenhængskraft.

Murrays sigte er at forstå og afsløre, hvordan den såkaldte *social justice*-tænkning og den resulterende identitetspolitik og *wokeness* er kommet så vidt på så kort tid. Han dokumenterer identitetspolitikens fire søjler – homoseksualitet, kvinder, race og trans – og to indvirkende »teknikker«: en muteret marxisme og techindustriens moralske amokløb. Som løsning påpeger han nødvendigheden af at kunne tilgive snarere end krænkelserarkæologisk at opsøge fejl og af at afpolitisere identitet.

Han anskuer identitetspolitik som en ny religion opstået i

det postmoderne vakuum efter de store fortællingers kollaps i Vesten. Vi tror ikke for alvor på Gud mere, vi står heller ikke rigtigt på mål for Oplysningstidens liberale landvindinger, og vores sekulære forhåbninger ved politiske ideologier blev ikke indfriet. Den nye (erstatnings)religions hidsigt aktivistiske jagt på »retfærdighed« atomiserer samfundet i grupper opdelt efter kønsidentitet, race/ethnicitet og seksuelle præferencer.

Kvinder og minoritetspersoner lader sig i forbløffende grad reducere til disse karakteristika som værende de endegyldigt relevante attributter, mens vi for blot en halv eller kvart generation siden var stort set enige om, at køn, race og

TENDENS ■ Der er sjældent mere end ét navn på ryggen af en skønlitterær bog, men i år har vi fået hele to romaner af forfatterpar. Er vi vidner til et begyndende opgør med forestillingen om forfatteren som et ensomt geni?

Trængsel i elfenbenstårnet

SONJA FURU

En eftermiddag i 2017 kom Lise Ringhof hjem til sin lejlighed i Valby. Gulvet i stuen, der også fungerede som soveværelse, var dækket af A4-papirer. Intet mindre end 50 ark. Kapitel 1, kapitel 2, kapitel 3. Sengen var skubbet til side.

»Nu må du gå rundt herinde, og så kan vi få styr på, om det kan blive til noget,« sagde hendes kæreste, journalist og forfatter Erik Valeur, der havde stået for papirarrangementet midt på stuegulvet.

»Og så gik vi rundt i historien en hel aften,« fortæller parret, da Weekendavisen møder dem på den lokale café i Valby, få minutter fra lejligheden, hvor de stadig bor og arbejder på roman nummer to.

Den 13. august i år udkom Ringhofs og Valeurs første fællesroman, slægtsfortællingen *Det er de danske som flygter*. I krimilitteraturen er det mere reglen end undtagelsen, at en bog bliver til i et forfattersamarbejde. Christian Dorph og Simon Pasternak, Lotte og Søren Hammer, Kim Faber og Janni Pedersen, for at nævne et par eksempler.

Men i den øvrige skønlitteratur skal man se langt efter parløbene. Derfor er det også særligt, at der i år udkommer hele to romaner med mere end et forfatternavn på ryggen. Det andet eksempel er Anders Morgenthaler og Marie Louise Tüxens klimaroman *Kød og fred*.

Er der ved at ske et skred i forestillingen om romanen som et soloforetagende?

LARS OLE SAUERBERG er litteraturforsker ved Syddansk Universitet og professor i engelsksproget litteratur. Selv om han beskriver den litterære forfattergerning som individets *brainchild* eller originale idé, nævner han også, at der har været flere vigtige eksempler på skønlitterære duoer gennem historien.

»Der er barokdramatikerne, Beaumont og Fletcher. De engelske lyrikere, William Wordsworth og Samuel Taylor Coleridge, som i fællesskab skrev digtsamlingen *Lyrical Bal-*

lads, der blev anset som startskuddet til Romantikken i England. Og det franske brødrepar Edmond og Jules de Goncourt, der skrev adskillige romaner i 1800-tallet. Men ellers er det ikke, fordi det vrimler med fælles udgivelser i skønlitteraturen,« siger Sauerberg.

Professoren har beskæftiget sig med samarbejder i krimigenren og har interviewet flere krimiforfattere, blandt andre Lotte og Søren Hammer. Søskendeparret beskriver, hvordan de pingponger over køkkenbordet. Intrigerne bliver endevendt.

Den proces mener Sauerberg vil smitte mere og mere af på romanen. Det er i hvert fald blevet lettere at deles om arbejdsprocesserne, siger han. Man kan sende tekster og filer frem og tilbage i en uendelighed over mail, redigere sammen i et Google Doc eller diskutere passagerne via Zoom-forbindelsen.

»Man er ikke længere bundet til et tårnværelse og 40 blanke sider at skrive på.«

Ud over de lavpraktiske skriveprocesser skal de sjældne parløb ses i lyset af litteraturhistoriens forestilling om den »geniale forfatter«. Det fortæller Jonas Ross Kjærgaard, der er adjunkt i litteraturhistorie ved Aarhus Universitet.

»Det kollektive forfatterskab strider mod den historiske forestilling om forfatteren som den geniale éner,« siger han og uddyber det, han kalder et »opgør med forfattermyten«.

Op gennem 1700- og 1800-tallet blev der stadfæstet en romantisk forestilling om forfatteren som det skabende geni. Det blev særligt intensiveret i begyndelsen af 1800-tallet. Man søgte tilbage til Shakespeare, som havde været glemt i århundreder.

»Han blev et billede på den geniale ener i litteraturen,« siger Jonas Ross Kjærgaard.

Forestillingen hænger stadig ved i dag. Det ses i debatterne om Forfatterskolen, hvor det siden skolens grundlæggelse er blevet diskuteret, om man overhovedet kan lære at skrive, for er det ikke noget, den geniale forfatter »bare gør?« Det afspejles også i forlagsbranchens promovring af de enkelte forfattere. Når en ny bog bliver lanceret, er det gerne med et stort forfatterportræt og lange interviews i medierne.

Men den fortælling er ved at slå revner, siger Jonas Ross

Kjærgaard. Som eksempel nævner han Stine Pilgaard, der i maj udkom med sin roman *Meter i sekundet*. I interviews lægger Stine Pilgaard ikke skjul på, hvor stor en rolle hendes redaktør, Louise Kønigsfeldt, har spillet i tilblivelsen af hendes romaner.

»Det ville være som at takke mig selv at sige tak til Louise,« sagde Stine Pilgaard i et interview med Dagbladet Information. »Jeg kunne ikke have skrevet bøgerne uden hende.«

Dén udlægning af et samarbejde mellem redaktør og forfatter betegner Jonas Ross Kjærgaard som et »nybrud i dansk litteratur«. Det var ikke noget, man talte om før i tiden.

Et internationalt kendt eksempel på en redaktørs litterære indflydelse er den prisvindende forfatter Raymond Carvers redaktør, Gordon Lish.

I 1970erne og 1980erne blev Carver verdenskendt for sin nedbarberede prosa. Men først efter forfatterens død kom det frem, hvor stor en indflydelse hans redaktør i virkeligheden havde haft på det minimalistiske udtryk, der gjorde Carver berømt.

Af brevvekslingen mellem de to fremgår det, at Carver i udgangspunktet skrev en langt mere fyldig og rig prosa. Lish var inde og strege ud og strege ud og strege ud i en grad, hvor Carver til sidst følte sig forurettet og frustreret. Ikke desto mindre var det den minimalistiske stil, der sikrede ham et navn i moderne amerikansk litteraturhistorie.

PÅ DANMARKS STØRSTE FORLAG, Gyldendal, er forfatter og forlagschef Simon Pasternak ikke i tvivl om, at man vil se mere til de kollektive projekter i fremtiden:

»Flere blikke på et liv, en scene, en karakter skaber bedre fortællinger,« siger han.

Pasternak har selv skrevet krimier i samarbejde med forfatterkollegaen Christian Dorph og filmmanuskripter med instruktøren Christoffer Boe.

»Det kan være godt at have en medingeniør,« siger Pasternak. »Særligt de dage, hvor det hele ser lidt mudret ud. Der er det rart med en, der er mindst lige så investeret i værket, som man selv er.«

I filmverdenen er det kutyme at udvikle og skrive på tekster i fællesskab. I tv-dramatik benytter man typisk et »wri-

Fortsat fra forsiden

Sværmintelligensens atomisering

seksualitet netop ikke var af afgørende betydning. Borgerrettighedsforkæmperen Martin Luther King fremsatte som kriterium for racismens ophør, at alle bedømmes på deres personlige egenskaber og væsen snarere end på deres hudfarve. Nu handler alt om hudfarve, og bifald af Kings ideal om farveblindhed hånes; Murray udtrykker en særlig bekymring over den lethed, hvormed »race« er vendt tilbage, og over det totale fravær af bevidsthed om, hvor farligt dette er.

Bedst som de vestlige samfund omsider var i mål med juridisk ligeret til kvinder, homoseksuelle og etniske minoriteter efter hundrede års menneskerettighedskamp, muterede kampen – som åbenbart var et mål i sig selv – fra ligeret til særret og fra ligeværd til bedreværd. Den politiske filosof Kenneth Minogue har kaldt det for »Sankt Georg som pensionist«-syndromet. Ridderen har ganske vist nedlagt dragen med succes, men han føler sig ikke udtømt og opsøger nye glørværdige kampe.

Ligeret er ikke nok; uforklarlig overkorrigering for fordums uret tages rask væk som en selvfølge, mens afsindig og uforsonlig vrede på især mainstream-befolkningens heteroseksuelle hanner har resulteret i et helt nyt vokabularium med begreber som toksisk maskulinitet, mansplaining, transfob,

hvidt privilegium og hashtags som *#KillAllMen* og *#CancelWhitePeople*. Med udskamning og intimidering snarere end argumentation og fornuft søger bevægelsen at vinde terræn – og det går strygende.

I VISIONEN OM den nye religions dennesidige Utopia er kvinder, *queers* og mørkhudede etnikere bedre mennesker end de hvide mainstream-mænd, de vil erstatte. Murray advarer her mod at tro andet, end at der er lige så mange skiderikker blandt kvinder, bøsser, lesbiske, transpersoner, afrikanere, pakistanere etc. som blandt blege heterohanner. Et hjemligt belæg for den alternative og utopiske Godheds banale ondskab kræver vel blot, at man skeler til Alternativets spektakulære kollaps og nærmest kabaret-agtige opvisning i menneskets mest nedrige tilbøjeligheder for rullende kamera.

Den såkaldte intersektionalitet, hvor identitetspolitikens skiftende offerudmærkelser hierarkiseres med svimlende hast, stiller selvmodsigende krav, der er umulige at opfylde, såsom »HØR MIG!!« + »Som hvid/mand/hetero kan du ALDRIG forstå mig!«. Og den opstiller selvmodsigende mål, der er umulige at opnå, såsom at bekæmpe sexisme med

sexisme og racisme med racisme. Alligevel er tænkningen under hastig udbredelse på universiteter, hvor den uden væsentlig modstand har fordrevet fornuft og videnskab, samt i den offentlige sektor og erhvervslivet, hvor diffuse forpligtelser til mangfoldighed og lige så diffuse anklager om fravær af samme har rodfæstet sig.

Hele affæren finder kvasividenskabelig støtte og næring i en forvrøvlet mikstur af Michel Foucaults tendens til at reducere alt til magt og Judith Butlers tendens til hjemmegjorte og endeløst selvrefererende begreber uden nævneværdig anerkendelse af en eksisterende virkelighed udenfor. Jo mindre substans, der er i hendes tekster, des mere forplumret er de formuleret for at skjule netop dét; Murray citerer Butler for en sætning på 11 linjer, som selv med bedste vilje er volapyk.

For postmarxisterne Ernesto Laclau og Chantal Mouffe var det en ren tilståelsessag, at arbejderklassen havde opført sig så skuffende, at minoriteter måtte erstatte dens plads i en ny marxisme, der klemte ufortrødent på med sine nye ofre. En bivirkning er tendensen til at reducere studiet af menneskers kompleksitet til offerdeterminerende undergrupper, der på én gang amputerer feltet og serverer resultatet og moralen: Black Studies, Ethnic Studies, Women’s Studies, Queer Studies. Her risikerer man ikke at støde på udfordrende teorier og falsifikationer, men kan trygt hvile i de cirkulære betragtingers ananas i egen juice. Kronen på det videnskabelige fusk er Whiteness Studies, som diagnosticerer hvide menneskers systemiske ondskab og udmønter sig i selvflagellering, soning og standret.

af Naja Marie Aidt, Mette Moestrup og Line Knutzon. Et andet er Naja Marie Aidts og Mette Moestrups digtsamling *Omina* fra 2016.

»Der blev skabt en form for tredje stemme,« siger skønletterær redaktør på Gyldendal, Mette Mortensen. Hun var redaktør på *Omina* og fortæller, at både Aidt og Moestrup tydeligt havde fornemmelsen af, at der opstod noget ukendt, som de sammen måtte udforske.

»Det blev et *merge*, en samtale af de stemmer, de hver især kom med,« siger Mette Mortensen, der også var redaktør på Anders Morgenthalers og Marie Louise Tüxens roman *Kød og fred*, deres anden fællesbog på to år. Samarbejdet begyndte, da Morgenthaler havde læst Tüxens debutroman, *Jeg ser mig selv som rytmisk*, som han fandt både sjov og velskrevet.

»Jeg har masser af gode ideer, men hverken disciplinen

ters’ room«, hvor et hold manuskriptforfattere i fællesskab skriver serier under en »showrunner« eller hovedforfatters overordnede dessiner.

Paradoksalt nok bliver forfatterteamets arbejde ofte knyttet til én persons navn og udadtil promoveret som hovedforfatterens værk. Forskere har udlagt det som tv-seriernes forsøg på at låne den højkulturelle aura fra skønlitteraturen.

Ifølge Simon Pasternak kan man godt lære af de kollektive teknikker fra filmverdenen, af fremdriften i historierne og udviklingen af karaktererne. Men det skal ske med respekt for kunsten og litteraturen, siger han.

»Man skal finde et sted, der passer til de litterære fortællinger.«

Før de kollektive romaner dukkede op i 2020, havde Gyldendal allerede udgivet flere skønlitterære bøger i forfatterfællesskaber. Et eksempel er genrehybriden *Frit flet* fra 2014

eller rytmen til at skrive en hel roman selv,« siger Anders Morgenthaler, der har skrevet filmmanuskripter, udgivet børnebøger og er kendt for sine tegneserier på bagsiden af Politiken, som han skriver sammen med komikeren Mikael Wulff.

Morgenthaler tog arbejdsformen fra filmverdenen og lagde den ned over romansamarbejdet. Duoen arbejdede efter eget udsagn »ekstremt struktureret«, og arbejdsfordelingen var nøje udmålt. Morgenthaler stod for de store linjer og plottede kapitlerne, Marie Louise Tüxen tegnede karaktererne og skrev.

»Det var faktisk enormt befriende,« siger Marie Louise Tüxen. Arbejdet som forfatter kan let blive meget ophøjet, og selvom det kan lyde selvmodsigende, var det derfor nærmest en lettelse med en stram og lavpraktisk arbejdsstruktur.

»Det var rart bare at skulle skrive. Det føltes på en eller anden måde lidt mindre skræmmende. Som at udføre et smukt snedkerarbejde,« siger hun.

I ANDRE GRENE AF KUNSTEN er det kollektive håndværk en mere naturlig del af arbejdsprocessen. Inden for billedkunsten er der intet opsigtsvækkende i, at Olafur Eliasson har et værksted i Berlin, hvor han kreerer værker med et hold af dygtige håndværkere og kunstneriske assistenter.

Man kender det helt tilbage fra Renæssancen, hvor de store renæssancemalere var ledere af værksteder, og der har været kunsthistoriske intriger om, hvorvidt et værk skal tilskrives en mester eller lærling.

Det kender man ikke på samme måde fra litteraturens verden, siger Jacob Søndergaard, der er direktør og forlægger for det nye forlag Gutkind, som udgiver Lise Ringhofs og Erik Valeurs fælles roman.

»Der er en høj grad af ’auteur-bevidsthed’ hos forfatterne. Men det bliver spændende at se, om flere romaner kan opstå i litterære parløb,« siger Søndergaard.

Forlagsdirektøren har også spekuleret i, om man kan inddrage de kollektive arbejdsprocesser, som man kender dem fra billedkunstens og filmens verden.

»Når man ser succeserne dér, er det nærliggende at tænke: Kan vi tage noget af det med over i litteraturen?«

MURRAY UNDERSTREGER, at racemæssig ligestilling, mindretalsrettigheder og kvinderettigheder er blandt liberalis­mens fornemste frembringelser. Samtidig påpeger han, at de ikke i sig selv kan gøres til stabilt fundament for en ny moral og metafysik, der succesfuldt erstatter den gamle:

»Systemets frembringelser kan ikke reproducere stabiliteten i det system, der frembragte dem.«

Han påpeger desuden, at den fortløbende intimidering af alle, der antydning­svist betvivler testostero­ne transkvinders ret til at smadre ciskvinder i kampsport, radikal feminismesamt Black Lives Matter-bevægelsens relevans i lande uden vold mod sorte som absolutte og uantastelige sandheder, der aldrig skal kunne debatteres frit, er uholdbar og ødelæggende. Dels ved vi fra totalitære regimer, at det er sjæleligt nedbrydende at tvinges til at acceptere påstande, man (ofte af gode grunde) ikke tror på; dels må og skal vi kunne have frie debatter om disse emner, da de er betragteligt mere komplekse og dynamiske, end den nye religions liturgi tillader muligheden af at mene.

Det er et larmende paradoks, at det høje antal mennesker i Vesten, som konstant påberåber sig offerroller og påpeger

Kronen på det videnskabelige fusk er Whiteness Studies, som diagnosticerer hvide menneskers systemiske ondskab og udmønter sig i selvflagellering.

undertrykkelse og overgreb selv ved ubetydelige tildragelser – som alle ville have overset eller trukket på skuldrene ad for ti år siden – er omvendt proportionalt med forekomsten af reel undertrykkelse. Det er Vestens rettighedskultur og ytringsfrihed, som gør det muligt at postulere, at de vestlige lande, som unægtelig er kommet længst i rettighedsspørgsmålet, er de værste, mens ofrene for reel undertrykkelse i lande uden selv basale rettigheder hverken har ytringsfrihed til at gøre anskrig eller deres vestlige, *woke* minoritetsfællers opmærksomhed.

MURRAY ER SELV BØSSE og kunne således have scoret nogle lavthængende minoritetsofferpoint, men insisterer i stedet på John Stuart Mills grundprincipper for ytringsfrihed i *On Freedom* (1859), herunder at man altid skal udsætte sig selv for opponentens synspunkter snarere end at »aflyse« dem til fordel for egen imprægnerede Sandhed. Det var netop med ytringsfriheden, at bøsserne i sin tid vandt kampen – ligesom den gjorde udslaget for King og borgerrettighedsforkæmperne – mens deres racistiske og homofobe opponenter brug af fri tale støt blotlagde, at de talte urettens sag.

Ifølge Murray er de frie samfunds ansigt til ansigt-møder og den direkte dialog mellem opponenter – hvor man sågar kan risikere at få nuanceret sit ellers perfekte synspunkt – samt en vis evne til rummelighed og tilgivelse vores eneste håb for at undgå atomisering.

Hvis vi isolerer os med uantastelige synspunkter og dæmonisering af opponenter i ortodokse *safe spaces*, lades

alt håb om sammenhængende samfund ude. Vi må afpolitisere vores identitet, neddro­dle dens betydning og tale sammen. Udgangsbønnen lyder, at det ville være latterligt at antage, at køn, seksualitet og hudfarve intet betyder, men det vil være fatalt at antage, at det betyder alt.

Venstrefløjen burde tænke godt og grundigt over følgende: Hvorfor er det så ofte debattører fra højrefløjen, der forsvarer vores fælles samfunds sammenhængskraft, fælles samtale og hævdvundne frihedsrettigheder?

Overtegnede er ikke enig med den neokonservative Murray i alt – hans syn på offensiv kvindelig seksualitet som dobbeltmoralisk er uholdbar, og det interesserer ham ikke, at samfund med opnået juridisk ligeret kan have seriøse sociale efterslæb – men hans intelligente insisteren på tværpolitisk fornuft og samtale er yderst prisværdig. Som Marianne Stidsen skriver i sit begejstrede forord, er Murrays bog nok det hidtil bedste bud på en kritisk gennemlysning af identitetspolitikken.

Bogen er spækket med groteske og – når latteren er klinget af, for Murray er afsindigt morsom – ret skræmmende eksempler på, hvor galt det allerede står til i Storbritannien og USA, og hvor lidt modstand udviklingen har mødt. Man tænker, at det ikke er så slemt i Danmark (endnu), men at ledelsen af Danmarks største universitet allerede har udvist bekymrende svagt forsvarsberedskab. Og at vi aktivt og konsekvent må forsvare fornuften og afvise intimideringens »bevisførelse« og den atomiserende hadpolitik, hvis vi skal undgå katastrofen her.

Til det formål er denne bog uundværligt pensum.

BØGER

6 stjerner: Bog om identitetspolitikens rødder og endemål er uhyggelig læsning

Boganmeldelse: Troede De, at den venstreorienterede identitetspolitik bare er noget fjol på amerikanske universiteter? Så tro om igen. Briten Douglas Murray forklarer de dystre årsager og afdækker den totalitære bevægelses snubletråde i ny og fremragende bog.

Foto: Roberto Ricciuti

»Hordernes hærgen« giver talrige eksempler på, hvordan de nye venstreekstreme identitetspolitiske bevægelser har støvletramp i ascendanten. Hvordan folk, der forsigtigt udtrykker uenighed forfølges, trues, overfaldes, kræves fyret og »deplatformet.« Det er ikke bare ekstremisme. Det er fascisme. Det er totalitært, og Douglas Murray viser hvorfor.

Af Eva Selsing

Sidder De nogle gange med fornemmelsen af, at vi lever i selvmodsigelsernes tid? At det, der var i orden i går, er skandaløst i dag?

Har De svært ved at forstå, hvorfor nogle ekstremister fra amerikanske universiteter fylder så meget i resten af verden? Og ved De ikke, hvad De skal sige til det? Den britiske kommentator og forfatter Douglas Murrays forklarer og besvarer disse og relaterede spørgsmål i sin nye bog, »Hordernes hærgen«. En ekskurs ud i identitetspolitikens rødder og endemål – og det er uhyggelig læsning.

Et fyndigt, veloplagt forord af Marianne Stidsen giver læseren et præcist begreb på dansk til at beskrive, hvad der foregår: *migrerende totalitarisme*. Og det er ikke noget opløftende billede, Murray tegner for os. Nu er den konservative samfundstænker heller ikke ligefrem kendt for sin optimisme. Hans forrige bestseller, »The Strange Death of Europe«, handlede om islamiseringens dødsmarch henover vores kontinent. »Hordernes hærgen« handler om det, der rettelig er (post)marxismens dødsmarch hen over vores institutioner – academia, offentlig debat, medier – over vores køn, vores fællesskab og sandheden som sådan.

Sprængfarlig fobi

Bogen er inddelt i fire kapitler med en række »mellemspil«, såsom identitetspolitikens marxistiske grundlag og tech-industriens ansvar for bevægelsens udbredelse. Kapitlerne omhandler de identitetspolitiske kardinalpunkter homoseksualitet, kvinder/køn/feminisme, race og trans.

Altså alt det sprængfarlige, som ingen tør sige noget kritisk om af angst for at blive beskyldt for at lide af en hadefuld fobi, miste job, anseelse og venner. Hvilket i sig selv vidner om en totalitær front. Men netop derfor er det nødvendigt at udfordre dogmerne, og det gør Murray – både nøgternt, sagligt og forståeligt. Han udfordrer populære venstreekstreme påstande om patriarkatet, ligeløn, køn som konstruktion, om racisme, om transpersoners og andre seksuelle minoriteters offerstatus.

I afsnittet om trans argumenterer han for, at hvis trans-lobbyen var interesseret i at løse et samfundsproblem, ville man starte med »interkønnethed«, som er det mest tilgængelige og udforskede i klyngen af transrelaterede emner. Det gør man imidlertid ikke, men går direkte til den meget mere sammensatte kønsdysfori, som man uden omtanke eller synderlig empirisk opbakning applicerer selv på børn. Med potentielt fatale konsekvenser – og uden nogen modstand. Kritikere er nemlig paralyseret af berettiget angst for at blive forfulgt af det transpolitiske tankepoliti.

Snubletråde

Murray identificerer det, han kalder »snubletråde« – altså fælder, som tilhængerne af den migrerende totalitarisme lægger ud for almindelige mennesker. Det kan være ord, man pludselig ikke må bruge. Individer, man ikke må associeres med. Bøger,

man ikke må læse. Tanker, man ikke må give udtryk for. Den slags. I virkeligheden er der tale om, at man opstiller problemer, der ikke kan løses. Man reaktiverer gamle konflikter, åbner lægte sår, og etablerer et volatilt, boblende minefelt, som man sender Gud og hvermand ud i (og nyder at se eksplodere). Man fremmaner et billede af ekstreme uretfærdigheder i verdenshistoriens mest retfærdige samfund. Hvorfor?

Snubletrådene *er* pointen. Meningen er ikke at påpege nogle problemer og så løse dem. Meningen er splittelse. Konflikt. Opvigling. Had. Meningen er at gøre almindelige mennesker usikre på alt – thi usikre mennesker er mere medgørlige for hvem, der end har magten. Hvilket tilfældigvis i stigende grad er de identitetspolitiske militser.

Murray viser, hvordan idégrundlaget for hele baduljen er *old school* marxisme. Med totalitarismens mest genkendelige ingrediens: Sandhedsværdien af et udsagn afhænger ikke længere af, *hvad* der siges, men af *hvem*, der siger det.

Et morsomt afsnit gennemgår alle selvmodsigelserne, de forskellige intersektioner imellem. Hvordan trans-fortalerne har et essentialistisk syn på køn, mens homoaktivisterne er arge modstandere af enhver snak om kønsessens. Hvordan vi er gået fra at være farveblinde til at være besatte af race. Hvordan sorte konservative som Kanye West kan miste deres status som sort, hvis holdningerne er forkerte. Hvordan kvinder i feminismen insisterer på at være sexede, men ikke seksualiserede.

Bogen giver talrige eksempler på, hvordan de nye venstreekstreme identitetspolitiske bevægelser har støvletramp i ascendanten. Hvordan folk, der forsigtigt udtrykker uenighed, forfølges, trues, overfaldes, kræves fyret og »deplatformet«. Det er ikke bare ekstremisme. Det er fascisme. Det er totalitært. Murray viser hvorfor.

Køb den. Lån den. Læs den. Og giv den så til din nabo, som også skal læse den. Det bedste værn mod totalitarisme er oplysning – og Murrays bog er et formidabelt sted at starte.

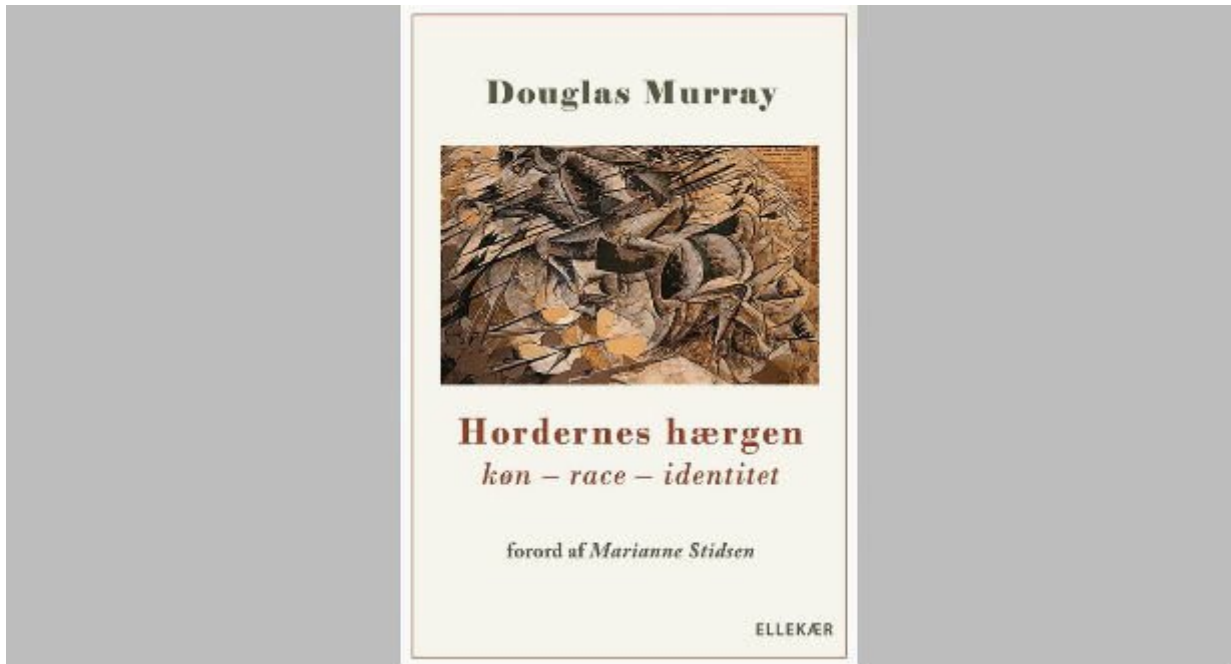
Hordernes hærgen – køn, race, identitet

Forfatter: Douglas Murray. **Sider:** 375. **Pris:** 295 kroner. **Forlag:** Ellekær.

DEN KORTE AVIS

"Hordernes hærgen" – så er Douglas Murrays bestseller nr. 2 klar på dansk

september 3, 2020

Lone Nørgaard

Douglas Murray fik sit internationale gennembrud med bogen "Europas undergang". I 2019 udkom en ny bestseller, denne gang om vanviddet i den aktuelle identitetspolitik.

Douglas Murray: HORDERNES HÆRGEN – køn, race, identitet (fremragende oversat af Lars Christiansen fra engelsk THE MADNESS OF CROWDS – Gender, Race, Identity. Forord af Marianne Stidsen. Hæftet med flapper. 375 sider. Forlaget Ellekær. Vejl. Pris 295 kr. Udkommet 08.09.20.

******* seks stjerner ud af seks**

Douglas Murray er ikke mindst kendt for værket "Europas undergang" (oversat 2018 fra engelsk "The Strange Death of Europe. Immigration, Identity, Islam", 2017). Denne hans første bog blev en af de vigtigste udgivelser i årevis, fordi teksten samler diskussionen og viser den historiske udvikling, der har kastet Europa ud i en døds kamp på grund af koloniseringen forklædt som 'flygtninge-strømme'. En døds kamp, der meget passende karakteriseres som selvmord.

Forlaget Ellekær stod bag den danske oversættelse og udgivelse og har nu lykkeligvis vovet pelsen igen med en oversættelse af Douglas Murrays anden bog "The Madness of Crowds. Gender, Race, Identity". På dansk er den kommet til at hedde "Hordernes hærgen – køn, race, identitet".

Sidste år skrev jeg til Den Korte Avis en anmeldelse af den engelske udgave, der sluttede således:

"The Madness of Crowds" bliver forhåbentligt oversat til dansk og mange andre sprog, fordi den leverer de nødvendige redskaber til at gå op i mod en udvikling, der – hvis den ikke bliver bremset – kan udvikle sig til en farlig spiral af yderligere grøftegravning og fjendebilleder.

Mareridtssceneriet er, at ytringsfriheden, den åbne offentlige debat og den fortsatte søgen efter sandhed bliver lukket ned, fordi ingen tør ytre en stavelse af frygt for fyring, en shitstorm eller – gys & gru – at blive lukket ud af 'det gode selskab'."

Mit håb om en oversættelse er nu gået i opfyldelse og en stor tak for det. Sjældent er en bog kommet så meget til tiden – netop nu hvor 'Black Lives Matter' og tilsvarende terrorrelaterede bevægelser lader til at være gået helt amok i amerikanske storbyer.

Måtte "Hordernes hærgen" blive læst vidt og bredt af politikere, kommentatorer, samfundsdebattører, meningsdannere, klummeskrivere – for ikke at tale om hr. og fru Danmark.

Og her følger så en redigeret version af min anmeldelse af den engelske udgave.

Hvem er Douglas Murray?

Douglas Murray er født i 1979. Han er forfatter og journalist. Redaktør af tidsskriftet "The Spectator" og skriver som politisk kommentator for bl.a. "Sunday Times" og "Wall Street Journal". Han er kendt som en særdeles skarp samfundsdebattør, hvor befolkningsudskiftningen i Europa og den igangværende islamisering har været blandt hovedemnerne.

I sin nye bog sætter Murray sig for at undersøge nogle af det 21. århundredes mest sprængfarlige – og dermed splittende – emner: Seksualitet, køn, teknologi og race. Med et væld af konkrete eksempler afdækker han de nye kulturkrige, der udspiller sig på arbejdspladserne, på universiteterne, i skoler og hjem – samlet under banneret: Social retfærdighed, identitetspolitik og intersektionalitet.

Det sidste ord er et besynderligt begreb, som kalder på en leksikondefinition, hvilken følger her i min oversættelse:

"Den komplekse, ophobede måde, hvorpå virkningerne af mangfoldige former for diskrimination (såsom racisme, sexismen og 'klassisme') forener sig, overlapper, eller 'intersect' [krydser, overlapper], især i erfaringerne hos marginaliserede individer og grupper."

Det aktuelle vanvid

Titlen "The Madness of Crowds" er inspireret af Charles MacKays bog fra 1841 "Extraordinary Popular Delusions and the Madness of Crowds", der (også) handler om

gruppepsykologi. Og det er i sandhed et vanvid, udsprunget ikke mindst af amerikanske universiteters identitetspolitik, som "Madness of Crowds" nr. 2 stiller skarpt på.

Vi lever iflg. Murray i en postmoderne æra, hvor de store fortællinger med afsæt i religion og diverse ideologier er brudt sammen. Men hvor der opstår et tomrum, flyder 'noget andet' ind. I de gamle fortællingers sted er der dukket et korstogslignende ønske op om at rette op på fortidens påståede forurettelser, og i denne mission gøres identitet til et våben. De sociale medier koger op under og forstærker denne udvikling, der har 'krænkelse' som omdrejningspunkt.

Snævre (politiske) interesser er kommet til at dominere dagsordenen i takt med at samfundet bliver mere og mere 'stammeorienteret' (det er ens egen gruppe, der betyder noget – ikke enkeltindivider). Identitetspolitikken atomiserer samfundet i forskellige interessegrupper – i forhold til køn, race, seksuelle præferencer mv. – og gør sig gældende, hvor minoritetsgrupper bliver opmuntret til på én og samme tid at opsplitte, organisere og 'italesætte'.

Et nyt sæt af værdier, en ny moral, og en ny metafysik er fulgt med identitetspolitikken. Præcist hvor faldgruberne og snubletrådene ligger kan være vanskeligt, ja umuligt, at forudsige, fordi 'reglerne' ændrer sig nærmest dag for dag. Med risiko for, at skulle 'man' træde ved siden af dagens politisk korrekte smalle sti, så venter straffen i form af stigmatiserende etiketter øjeblikkeligt: Snæversynet, homofobisk, sexistisk, kvindehader, racistisk, transfobisk osv. osv.

Bogens opbygning

Bogen er delt op med en introduktion fulgt af fire kapitler, hvis overskrifter angiver fokus: 1. Homoseksualitet – Mellemspil – Det marxistiske grundlag, 2. Kvinder – Mellemspil – Påvirkningen fra tech, 3. Race – Mellemspil – Om tilgivelse og 4. Trans – Konklusion. I det følgende vil jeg nævne / citere en række af Murrays pointer i de enkelte kapitler, der forhåbentligt leverer så gode smagsprøver, at man får lyst til at læse hans argumentation i den fulde version. Jeg har her slettet sidetallene, fordi de ikke passer med den danske udgave, men for den læser, som måtte have lyst til at se mig efter i kortene, kan henvisningerne i den engelske udgave findes her.

Homoseksualitet

"En homoseksuel, som er blevet 'straight' [heteroseksuel] har gjort sig selv til genstand for vedvarende mistanke."

"(...) vi har stadigvæk ikke megen – om overhovedet nogen – idé om, hvorfor mennesker bliver homoseksuelle."

"Homoseksuelle mænd og homoseksuelle kvinder har næsten intet til fælles."

Og så er der lige et ypperligt eksempel på vanviddet i identitetspolitikken: Når en homoseksuel erklærer sig som republikaner og støtte af Præsident Trump, så bliver han af 'rettroende' homoseksuelle erklæret for ikke at være rigtig homoseksuel. Det er nemlig slet ikke nok, at man(d) har sex med mænd, hvis man har den forkerte ideologi.

Det overvældende problem med denne position er, at den ofrer sandheden for at kunne forfølge et bestemt politisk mål.

Kvinder

"(...) det er ikke kun mænd, der kan chikanere kvinder, men mænd kan også blive genstand for chikane fra kvinder."

Om kvinder og magt, som kvinder naturligvis også har – de er langt fra altid ofre:

"At kvinder – ikke alle kvinder, men mange kvinder – har en evne som mænd ikke har. Det er evnen til at drive medlemmer af det modsatte køn til vanvid. At gøre dem sindsforvirrede. Ikke bare for at ødelægge dem, men for at få dem til at ødelægge sig selv. "

Værst i det nye leksikon med anti-mænd-slogans er udtrykket: Giftig maskulinitet ('toxic masculinity').

Race

Race-kapitlet er klart det mest interessante, fordi Murray her virkelig vover et øje – og slipper af sted med det, fordi han er så vidende og retorisk dygtig. Han får opsporet, hvorfra forestillingen om hvidt overherredømme kommer, og viser, at netop på et tidspunkt, hvor raceproblemerne kunne stedes til hvile (jf. fx valget af Barack Obama som præsident og den herskede opfattelse, at 'colour-blindness' er vejen frem), bliver der pustet til ilden. Frem for at gå i Martin Luther Kings forsonende fodspor, hvor det ikke handler om farve, men om din person og din karakter, bliver farve / race i stedet gjort til det centrale emne.

Det til trods for at Vesten nok er det sted i verden, hvor der hersker mindst racisme. For ikke at tale om homofobi. Der er 73 lande i verden, hvor det er ulovligt at være homoseksuel, og otte, hvor homoseksualitet straffes med døden. Så et paradoks er det, at de lande som er mest fremsynede i forhold til bogens fire temaer, samtidig er de lande, som identitetspolitik-tilhængerne fremstiller som de mest fejl-befængte.

Trans

I dette kapitel undersøger Murray det transseksuelle område, der ikke mindst har fyret op under forestillingen, om at kønnet er flydende og konstrueret frem for biologisk. Adskillige 'cases' afslører, hvorledes unge mennesker kan blive vildført til gennemgribende indgreb, herunder kirurgiske, fordi de oplever, at de er i den forkerte krop.

Måske, foreslår Murray, skulle man lade være med at eksperimentere med noget så afgørende, så længe man faktisk ikke rigtigt ved, hvad man har at gøre med?

Formålet med bogen

Formålet med bogen er dels at få kortlagt det minefelt, identitetspolitikken har skabt, dels at få sparket noget sund fornuft ind i samfundsdebatten. Når vi diskuterer komplicerede temaer som køn, race, seksualitet og intelligens er ytringsfrihed helt afgørende, og det samme er et sæt af fælles værdier, der fremmer den meningsfulde samtale i et opgør med krænkelsekulturen i en tid, hvor massehysteriet griber om sig.

Lykkes projektet? Svaret er ja. Douglas Murray ved, hvor kontroversielle emner, han har med at gøre, men det lykkes for ham at bevæge sig på en knivsæg, så han på den ene side får sagt alle de nødvendige sandheder, på den anden side dynger sin læser til med dokumentation og logisk stringent argumentation for, at han har fat i den lange ende.

Samtidigt får han afdækket den marxistiske ideologi som fundament for de nye 'rettighedsbevægelser'.

Og vist os en vej ud af tågerne.

 — bøger der giver indsigt og udfordrer!

HORDERNES HÆRGEN

køn - race - identitet

af Douglas Murray

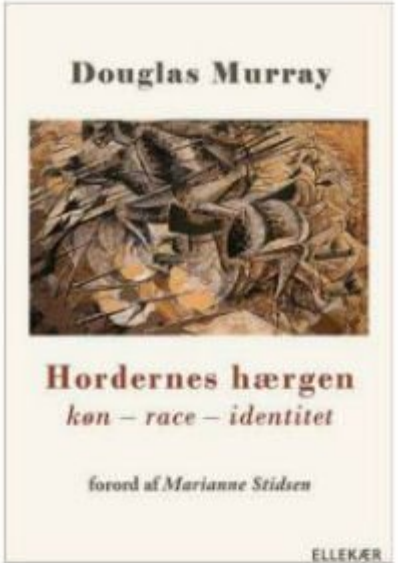
med forord af Marianne Stidsen

Sunday Times' årets bog 2019

I *Hordernes hærgen* belyser Douglas Murray identitetspolitikens fremkomst og den opløsning, der hidrører fra "woke"-kulturen. I et levende, knivskarpt sprog undersøger han øjeblikkets mest kontroversielle spørgsmål: seksualitet, køn og race. I flere mellemspillinger anfører Murray det nymarxistiske grundlag for "wokeness" og påvirkningen fra ny teknologi og påpeger, hvorledes vi i en stadig mere intens online-kultur må gendanne evnen til at tilgive.

Murray er en af få forfattere, som vover at udfordre de herskende synspunkter og stille spørgsmål ved de dramatiske forandringer i vore samfund – fra kønsskifte for børn over den indvirkning, som transkønnedes rettigheder har på kvinder, og til den racefremhævelse, der senest har manifesteret sig i "Black Lives Matter"-optøjer. Hans bog, som ikke er blevet mindre aktuel siden udgivelsen, viser en fornuftens vej gennem tågen af dilemmaer.

"Her er en forfatter, som har specialiseret sig i at udtrykke det, alle på en eller anden måde allerede ved, men er bange for at sige ... godt argumenteret, godt underbygget og godt iagttaget". – Lionel Shriver, *The Times*

Douglas Murray

Hordernes hærgen
køn – race – identitet

forord af Marianne Stidsen

ELLEKÆR

Douglas Murray, født 1979, har læst politik, kultur og historie på Magdalen College, Oxford. Han er medredaktør på det politiske ugemagasin *Spectator* og skriver regelmæssigt for flere toneangivende engelsksprogede aviser. Han er endvidere kendt som debattør fra en række prominente platforme. Murray er forfatter til flere bestseller-bøger; på dansk er udgivet *Europas undergang - immigration, identitet og Islam* (Ellekær 2018).

Bogens data: 375 sider, 155 x 230 mm, flapomslag – vejl. pris 295 kroner.

"Hordernes hærgen" udkommer 8. september

WWW.ELLEKAR.DK